

I. ORSZÁGGYŐLÉS
Közbeszerzési Hatóság

A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 187. §-ának (1) bekezdése értelmében a Közbeszerzési Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) feladata, hogy a közérdeket, az ajánlatkérők és ajánlattevők érdekeit figyelembe véve, hatékonyan közreműködjön a közbeszerzési politika alakításában, a jogszerű közbeszerzési magatartások kialakításában és elterjesztésében, elősegítve a közpénzek nyilvános és átlátható módon történő elköltését. E feladat konkrét tartalmát a Kbt. 187. § (2) bekezdés o) és p) pontja rögzíti, amikor kimondja, hogy a Hatóság figyelemmel kíséri e törvény szabályainak érvényesülését, kezdeményezi az arra jogosultnál a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogszabályok megalkotását, módosítását, illetőleg véleményezi a közbeszerzésekkel és a Tanács működésével kapcsolatos jogszabálytervezeteket, valamint jogszabály-koncepciókat.

Intézmény név: Közbeszerzési Hatóság
Törzskönyvi azonosító: 329190
www.kozbeszerzes.hu

A Közbeszerzési Hatóság által ellátott feladatok összefoglalása

A Hatóság 2017-ben folytatta a megelőző évben kezdett megújulást, a 21. század igényeihez igazodva tovább erősítettük a szolgáltató hatóság jelleget, a hatékony és transzparens kommunikációt, valamint az új, innovatív megoldások alkalmazását. Ennek köszönhetően a tavalyi év nemcsak a piac, a közbeszerzések száma és volumene szempontjából hozott kiugró eredményeket, hanem a Hatóság munkája kapcsán is előrelépésről tudunk számot adni. A Hatóság egyik kiemelt feladata, hogy biztosítsa a közbeszerzések átláthatóságát, a közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos információk teljes transzparenciáját, elérhetőségét.

A Hatóság számos újítást vezetett be annak érdekében, hogy az átláthatóságot tovább növelje: napi szerkesztésűvé tettük a Közbeszerzési Értesítőt, elindítottuk a Napi Közbeszerzés mobilalkalmazást – amelyet 2017. év végéig közel 4 500 felhasználó töltött le –, illetve a Hatóság honlapján is folyamatosan, naprakészen jelentettünk meg minden, közbeszerzési eljárásokhoz, illetve jogorvoslatokhoz kapcsolódó információt, döntést. Az Európai Bizottság szerint ebben a mutatóban kiváló teljesítményt nyújt hazánk, hiszen a legutóbbi, 2017-ben publikált belső piaci eredménytáblán százszázalékosra értékelték a magyar közbeszerzések átláthatóságát.

A közbeszerzések növekvő volumene egyben azt is jelenti, hogy a szektor jelentős arányban járul hozzá a nemzetgazdaság egészének teljesítményéhez. A 2017-ben lebonyolított közbeszerzések 3 629,9 milliárd forintot elérő összértéke a teljes magyar GDP (bruttó hazai össztermék) közel 10%-át teszi ki. A bővüléssel párhuzamosan, fokozódott a verseny is: míg 2016-ban az átlagos ajánlatok száma 6 volt, 2017-re ez a szám 8-ra nőtt. Ez azért különösen jó hír, mert a növekvő verseny a visszaélések kockázatának mérséklődését hozza magával, másrészt annak is nyilvánvaló jele, hogy a hazai cégek egyre felkészültebbek és versenyképesebbek a közbeszerzések terén.

A 2015-ben elfogadott új közbeszerzési törvény rendelkezéseinek köszönhetően az elmúlt évben rekordot döntött a magyar kis- és középvállalkozások által elnyert közbeszerzések összértéke is, mely a 2016-os mintegy 826 milliárd forintról, 2017-ben közel 1 460 milliárd forintra emelkedett. Darabszámot tekintve pedig az összes eljárás 83%-át nyerte el hazai kis- és középvállalkozás.

A verseny és az átláthatóság növekedését támasztja alá az is, hogy 2017-ben tovább nőtt a nyílt eljárások száma, mely az uniós értékhatárt elérő közbeszerzések számán belül elérte a 73%-ot. Továbbá az a tény is, hogy 2017-re 16%-ra csökkent az egyajánlatos eljárások száma,

mely 2015-ben még 27% volt. A megkezdett hirdetmény nélküli tárgyalásos eljárások száma pedig 2016-hoz képest mintegy 45%-kal csökkent. A Közbeszerzési Döntőbizottság 2017-ben összesen 684 ügyben folytatott jogorvoslati eljárást, 829 millió forint értékben szabott ki bírságot a közbeszerzésekkel kapcsolatos jogsértések miatt, mely összeg a központi költségvetést gyarapítja. A Hatóság 2015 novembere óta már nemcsak az eljárások jogszerűségét, hanem a szerződések teljesítését is vizsgálja. A szervezet 2017-ben 107 ilyen ellenőrzést végzett, melyek eredményeként a Döntőbizottság által kiszabott bírságok összegének több mint fele származott ebből a tevékenységből.

A Hatóság a kötelező, törvényben foglalt feladatain túl is igyekszik mindent megtenni annak érdekében, hogy folyamatos továbbképzéssel és tapasztalatcserével segítse a közbeszerzési piac szereplőinek munkáját. A naprakész információk átadása, a folyamatos szakmai továbbképzés biztosítása érdekében a tavalyi évben 22 sikeres konferenciát rendezett meg a Hatóság, amelyeken összesen 2 600 szakember vett részt. Kiemelten fontosnak tartjuk a nemzetközi tapasztalatcsere és tudásmegosztás erősítését is, így örömmel számolhatunk be arról, hogy a Visegrádi Csoport magyar elnöksége keretében egy eredményes nemzetközi konferenciát szerveztünk meg, példás együttműködést megvalósítva a környező országok társszervezeteivel.

A környezetvédelmi szempontokat is tartalmazó eljárások mind értékben, mind darabszámban növekedtek: 2017-ben a nemzeti eljárásrendben 831 ilyen eljárás zárult eredményesen, több mint 100 milliárd forint értékben. A Hatóság 2018-as tervei között szerepel, hogy példaként mutatja be a legjobb megoldásokat, egyrészt egy erre a célra létrehozott microsite-on keresztül, másrészt Közbeszerzési Nívódíj, valamint szakdolgozat- és tanulmány pályázatok meghirdetésével a fenntartható közbeszerzések témakörében.

A lefolytatott közbeszerzési eljárások jellemzői

A 2017. évben az ajánlatkérők összesen 8 811 db eredményes közbeszerzési eljárást folytattak le, amely 1,9%-os növekedést jelent a 2016. évben regisztrált 8 650 db eljáráshoz képest.

Az összérték tekintetében szintén növekedés tapasztalható, a korábbi év 2 007,1 milliárd forintos összértékét a beszámolási időszakban realizált 3 629,9 milliárd forint 80,9%-kal haladta meg, mely a közbeszerzések magyarországi történetében az eddigi legmagasabb összeg.

A részben európai uniós forrásokból finanszírozott eljárások súlya – mind számukban, mind értékükben – megnövekedett. Az ajánlatkérők az uniós projektekhez kapcsolódó eljárások összértékének 71,2%-át építési beruházásokra fordították.

A közbeszerzések főbb beszerzési tárgyak szerinti vizsgálata alapján megállapítható, hogy az eljárások számát tekintve a szolgáltatások és az árubeszerzés közel egyenlő arányú (26,3% és 30,1%), míg az építési beruházások 43,5%-os részesedést értek el az összes eljárásszámon belül. A realizált összértéken belüli megoszlás vonatkozásában, a korábbi évhez hasonlóan az építési beruházások voltak a meghatározóak, 63,6%-os részaránnyal.

A közbeszerzéseket ajánlatkérői oldalról vizsgálva, az előző évhez hasonlóan a regionális/helyi szintű ajánlatkérők folytatták le a legtöbb eljárást (37,6%), érték tekintetében pedig továbbra is a közjogi szervek álltak az első helyen (40,6%).

A mikro-, kis és középvállalkozások az eljárások 82,6%-ában nyújtottak be nyertes ajánlatot, szemben a 2016. évi 81,8%-kal. Az értéket tekintve a tárgyévben 1 459 milliárd forint értékű

közbeszerzést nyertek el, mely az előző évhez viszonyítva 76,6%-os növekedést jelent. Ugyanakkor az eljárások értékének növekedési üteme alatta maradt az országos szinten bekövetkezett változásnak (80,9%), amely a kkv-k összes közbeszerzési eljárás értékén belüli részesedésük minimális csökkenését (41,2%-ról 40,2%-ra) eredményezte.

A közbeszerzések eljárástípus szerinti alakulását vizsgálva, az uniós eljárásrendben – az előző évhez hasonlóan – a nyílt eljárás volt a leggyakrabban alkalmazott eljárástípus (73,4%), és ezzel realizálták az összérték döntő többségét is (80,3%). A nemzeti eljárásrendben szintén a nyílt eljárástípus dominált mind a darabszámot (87,4%), mind az értéket (80,8%) tekintve.

A magyar közbeszerzési piacon tapasztalható **versenyhelyzetre jellemző adat**, hogy 2017-ben azokban az eljárásokban, amelyekben ajánlatkérő biztosította a részajánlattétel lehetőségét, az egy eredményes eljárásra jutó ajánlatok átlagos száma 3,2 volt, ami javulást jelent a 2016. évi 2,9 darabos átlaghoz képest.

A közbeszerzéseket az ajánlatkérők címe szerint vizsgálva megállapítható, hogy a közbeszerzési eljárások 46,6%-a Budapesten realizálódott.

A Közbeszerzési Döntőbizottság tevékenységének és a jogorvoslati ügyek főbb tapasztalatainak összefoglalása

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) jogorvoslati tevékenységének alapját az Európai Parlament és a Tanács által elfogadott jogorvoslati irányelvek – a 89/665/EGK és a 92/13/EGK irányelvek módosításáról szóló 2007/66/EK irányelv -, valamint a közbeszerzésekről szóló törvény és annak végrehajtási rendeletei képezik. A Döntőbizottság munkája során jogforrásként az irányelvek rendelkezéseit és az azok alapján meghozott európai bírósági ítéleteket is alkalmazza.

2017-ben összesen 684 jogorvoslati eljárás indult, melyből 447 a hivatalbóli kezdeményezés, 237 pedig jogorvoslati kérelemre induló eljárás. A kérelemre induló jogviták döntő részét az adott közbeszerzési eljárásban – részvételre jelentkezőként, illetve ajánlattevőként – részt vevő gazdasági szereplők kezdeményezték. A jogviták túlnyomó részében az ajánlatkérők eljárást lezáró döntésének jogszerűségét vitatták a kérelmezők. 2017. évben az előző évhez képest 36%-kal kisebb arányban, összesen 447 esetben nyújtottak be hivatalbóli kezdeményezést az arra jogosultak. Legnagyobb számban a Hatóság elnöke (188 db) és az Állami Számvevőszék (178 db), továbbá a támogatást nyújtó, illetőleg közreműködő szervezetek nyújtottak be jogorvoslati kezdeményezést.

A Döntőbizottsághoz a 2017. évben benyújtott jogorvoslati kérelmek és hivatalbóli kezdeményezések jelentős része – 280 db – változatlanul a nyílt közbeszerzési eljárásokat érintette. A Döntőbizottság 2017-ben a 684 jogorvoslati ügy közül 469 esetben, az ügyek 68%-ában hozott érdemi döntést. A Döntőbizottság 215 esetben a jogorvoslati kérelmet, hivatalbóli kezdeményezést érdemi vizsgálat nélkül elutasította, illetve a jogorvoslati eljárást megszüntette, mivel az ügy érdemi elbírálásának eljárásjogi akadályát állapította meg (jogvesztő határidő elmulasztása, hiánypótlás nem teljesítése, ügyfélképeség hiánya, a jogorvoslati kérelem, hivatalbóli kezdeményezés, vagy az ajánlati felhívás visszavonása).

A Döntőbizottság a 2017. évben 8 esetben alkalmazott ideiglenes intézkedést és az adott közbeszerzési eljárásokat felfüggesztette, 2 esetben engedélyezte a szerződés megkötését, tekintettel arra, hogy halasztást nem tűrő, kiemelkedően fontos érdek, vagy a közérdek védelme azt indokolta, és annak előnyei meghaladták a szerződéskötéssel járó hátrányokat.

A Döntőbizottság 2017-ben 18 esetben terjesztette ki hivatalból vizsgálatát a folyamatban lévő jogorvoslati eljárásban, mivel úgy ítélte meg, hogy a feltárt jogsértés sérti a verseny tisztaságát vagy nyilvánosságát, a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét, vagy érdemben kihatott az ajánlatkérő döntésére.

A Döntőbizottság a 469 érdemi határozatai többségében, 312 esetben, 73,6%-os arányban állapított meg jogsértést, és további jogkövetkezményeket is alkalmazott. A 312 jogsértés-megállapítás közül 95 esetben semmisítette meg az ajánlatkérő jogsértő közbeszerzési dokumentumait, döntéseit.

A Döntőbizottság alaptalanság miatt 45 esetben utasította el a jogorvoslati kérelmeket, és 112 hivatalból kezdeményezett jogorvoslati eljárásban állapította meg a jogsértés hiányát.

A Döntőbizottság 267 ügyben szabott ki az állami költségvetés számára befizetendő bírságot összesen 829 085 000 forint értékben, amely 66,1%-kal haladja meg a 2016. évben kiszabott bírság összegét. A Döntőbizottság által kiszabott bírságok összegéből 2017. évben pénzügyileg teljesült 570,4 millió forint, mely összeget a Hatóság mérleg fordulónappal a központi költségvetésbe utalt. A 2017-ben beszédett összeg közel 200 millió forinttal haladja meg a 2016. évben beszédett összeget, másfélszeresét teszi ki annak.

Az előirányzatok alakulása

A Hatóság - fejezet és intézmény - 2017. évben 2 046,1 millió forint saját bevételből, 140,5 millió forint költségvetési támogatásból, valamint a 2017. évben jóváhagyott, 2016. évi 1 149,6 millió forint pénzmaradványból gazdálkodott.

Megnevezés	2016. évi tény	2017. évi eredeti előirányzat	2017. évi törvényi módosított előirányzat	2017. évi módosított előirányzat	2017. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	2 068,8	1 800,9	1 800,9	3 336,2	2 426,4	117,3	72,7
ebből: személyi juttatás	580,0	788,7	788,7	1 028,9	753,0	129,8	73,2
Bevétel	1 295,3	1 660,9	1 660,9	2 046,1	2 046,1	158,0	100,0
Támogatás	140,6	140,0	140,0	140,5	140,5	99,9	100,0
Előirányzat-maradvány	1 149,6	-	-	1 149,6	909,8	79,1	79,1
Létszám (fő)	94	127	-	127	100	106,4	78,7

millió forintban egy tizedessel fő

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett (fő)
2016. évi XC. törvény szerinti előirányzat	1 800,9	1 660,9	140,0	788,7	127
Módosítások jogcímenként *					
- 2016. évi költségvetési kötelezettség vállalással terhelt maradvány 1775/2017. (XI.7.) Korm. határozat	380,9	380,9			
- 2016. évi szabad maradvány	768,7	768,7			
- Bérkompenzáció a 432/2016. (XII.15.) és 1301/2017. (VI.7.) Korm. határozatok alapján	0,5		0,5	0,4	
- Áht. 30.§ (3) költségvetési bevételek túlteljesítése miatti előirányzat emelés	385,2	385,2			
2017. évi módosított előirányzat	3 336,2	3 195,7	140,5	789,1	127

Intézmény

A Hatóság 2017. évben 2 046,1 millió forint saját bevételből, 140,5 millió forint költségvetési támogatásból, valamint a 2017. évben jóváhagyott, 2016. évi 1 149,6 millió forint pénzmaradványból gazdálkodott.

Megnevezés	2016. évi tény	2017. évi eredeti előirányzat	2017. évi törvényi módosított előirányzat	2017. évi módosított előirányzat	2017. évi tény	5/1	5/4
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.
	millió forintban, egy tizedessel					% -ban	
Kiadás	2 060,6	1 800,9	1 800,9	3 336,2	2 426,4	117,8	72,7
ebből: személyi juttatás	580,0	788,7	788,7	1 028,9	753,0	129,8	73,2
Bevétel	1 295,3	1 660,9	1 660,9	2 046,1	2 046,1	158,0	100,0
Támogatás	140,6	140,0	140,0	140,5	140,5	99,9	100,0
Előirányzat-maradvány	1 149,6	-	-	1 149,6	909,8	79,1	79,1
Létszám (fő)	94	127	-	127	100	106,4	78,7

millió forintban egy tizedessel fő

Megnevezés	Kiadás	Bevétel	Támogatás	Kiadásból személyi juttatás	Létszám engedélyezett (fő)
2016. évi XC. törvény szerinti előirányzat	1 800,9	1 660,9	140,0	788,7	127
Módosítások jogcímenként *					
- 2016. évi költségvetési kötelezettség vállalással terhelt maradvány 1775/2017. (XI.7.) Korm. határozat	380,9	380,9			
- 2016. évi szabad maradvány	768,7	768,7			
- Bérkompenzáció a 432/2016. (XII.15.) és 1301/2017. (VI.7.) Korm. határozatok alapján	0,5		0,5	0,4	
- Áht. 30.§ (3) költségvetési bevételek túlteljesítése miatti előirányzat emelés	385,2	385,2			
2017. évi módosított előirányzat	3 336,2	3 195,7	140,5	789,1	127

Bevételek alakulása

A **saját bevételek** hirdetményellenőrzési- és közzétételi díjakból, a döntőbizottsági eljáráshoz, a minősített ajánlattevők hivatalos jegyzékbe vételéhez kapcsolódó **igazgatási szolgáltatási díjból** tevődtek össze, melyet a Hatóság kizárólag az alaptevékenységének finanszírozására fordított. Az állami támogatás aránya a saját bevételekhez viszonyítva 6,9% volt a beszámolási időszakban.

A bevételek között meghatározók a közhatalmi bevételek, amelyek 2017-ben az előző évihez viszonyítva jelentős növekedést mutatnak, a 2016. évi érték 158%-át teszik ki.

Kiadások alakulása

A dologi kiadások közötti jelentősebb tételt a bérleti és lízingdíjak teszik ki, mely soron a – kedvezőbb bérleti konstrukciónak köszönhetően – megtakarítás keletkezett 2017-ben az előző évihez viszonyítva. A dologi kiadások kismértékű növekedése ugyanakkor az egyéb dologi kiadások kismértékű növekedéséből adódik.

A felhalmozási kiadások meghatározó tételei a beruházások, mely növekedést mutat az előző évihez képest, az immateriális javak, valamint az informatikai eszközök beszerzése, létesítése sorok növekedésével.

A Hatóság 2017. évi költségvetésének módosítására, a pénzmaradvány igénybevétele, valamint a költségvetés végrehajtása során felmerült igényeknek megfelelően belső átcsoportosítás miatt került sor.

Személyi juttatások

A Hatóság létszáma 2017-ben eredeti előirányzatként 127 fő volt, amely létszám-előirányzat év közben nem változott. A megbízási szerződéssel és részmunkaidőben foglalkoztatott munkavállalók figyelembe vételével 2017. év végére a munkajogi létszám 110 fő volt, 100 fő foglalkoztatott létszám mellett.

Költségvetési maradvány

A 2017. évi elszámolásban a Hatóság 909,8 millió forint előirányzat-maradványt mutatott ki, amelyből 563,4 millió forint kötelezettségvállalással terhelt, a szabad maradvány 346,4 millió forint.

Fejezeti kezelésű előirányzatok

A Hatóság 2017. évben fejezeti kezelésű előirányzattal nem rendelkezett.

Budapest, 2018. augusztus „ ”

